

MONTESSORI LYCEUM OOSTPOORT

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

Schooljaar 2021- 2025

Voorwoord

Dit document is het schoolondersteuningsprofiel van het Montessori Lyceum Oostpoort. In dit verslag wordt een beschrijving gegeven van de visie, de doelstellingen, het onderwijsaanbod en de zorgstructuur van de school. Waar nodig wordt verwezen naar relevante protocollen of andere informatie ter verdere verduidelijking.

Dit is een weergave van de situatie in het schooljaar 2020-2021. Een school is echter volop in beweging en in ontwikkeling. Mochten er wijzigingen zijn, dan zal de inhoud van dit document daarop aangepast worden.

Amsterdam, december 2020

Montessori Lyceum Oostpoort

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
1.1 Positie van de school binnen het samenwerkingsverband	3
1.2 Relatie met ondersteuningsplan 2019-2023	4
1.3 Uitgangspunten voor het onderwijs en de ondersteuning	4
2. Overzicht van de ondersteuning	6
2.1 De kracht van de school	6
2.2 Het ondersteuningsaanbod	6
3. Intake van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte	10
3.1. Intakeprocedure onder-instroom	10
3.2. Intakeprocedure zij-instroom	10
3.3. Intakeprocedure voor de ISK- afdeling	11
3.4. Leerwegondersteuning	11
4. Organisatie van de ondersteuning	12
4.2. Ondersteuning in de tweede lijn	14
4.3. Ondersteuning in de derde lijn	16

Inleiding

1.1 Positie van de school binnen het samenwerkingsverband

Het Montessori Lyceum Oostpoort is onderdeel van de Montessori Scholengemeenschap Amsterdam. Andere scholen van deze scholengemeenschap zijn het IVKO Montessori, het Metis Montessori Lyceum, het Montessori Lyceum Amsterdam en het Kiem Montessori (deelschool van het MML).

Onze school is gehuisvest in een prachtig schoolgebouw dat speciaal ontworpen is voor het eigentijdse montessorionderwijs van de school. De school telt op dit moment ruim 855 leerlingen en staat aan de Polderweg 3 in het hart van Oostpoort, Amsterdam-Oost/Watergraafsmeer. Montessori Lyceum Oostpoort is een beroepsgerichte, praktische montessorischool.

De school biedt onderwijs aan leerlingen met een vmbo t/m vwo-advies. De opleidingsniveaus zijn:

- Vwo
- Havo
- Mavo (theoretische en gemengde leerweg)
- Kaderberoepsgerichte leerweg, vmbo-K
- Basisberoepsgerichte leerweg, vmbo-B

De vwo/havo-afdeling is gestart in schooljaar 2020-2021.

De school biedt ook de zogenaamde vakmanschapsroutes aan, een doorgaande leerlijn VMBO- MBO.

Het Oostpoort verzorgt tevens in de Internationale Schakelklassen (ISK) onderwijs aan kinderen tussen de 12 en 18 jaar die nieuw zijn in Nederland en de Nederlandse taal nog niet machtig zijn. Zij kunnen vanuit het Oostpoort worden doorgeschakeld naar alle niveaus van het Voortgezet Onderwijs. Samen met het Mundus College (Esprit) doet het Oostpoort dit voor de hele stad.

Het Montessori Lyceum Oostpoort maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen.

Binnen het VMBO kiezen leerlingen van de kaderberoepsgerichte en basisberoepsgerichte leerweg van het VMBO een van de profielen die Oostpoort aanbiedt, namelijk:

- Profiel Zorg en Welzijn
- Profiel Economie en Ondernemen
- Profiel Bouwen, Wonen en Interieur*
- Profiel Produceren, Installeren en Energie*
- Profiel Mobiliteit en Transport*.

*Deze 3 profielen zullen per schooljaar 2022 opgaan in het profiel Dienstverlening en Producten. Leerlingen die na het tweede jaar kiezen voor een techniekprofiel gaan naar de Techschool; een nieuw Amsterdams initiatief.

Daarnaast is er voor leerlingen uit de basisgerichte leerweg de mogelijkheid om na het derde leerjaar te kiezen voor het volgen van een MBO-niveau 2 opleiding in de vakmanschap-route. Het gaat hier om de richtingen; Facilitair medewerker, Helpende Zorg, Secretarieel medewerker en medewerker Detailhandel.

De MAVO-afdeling van Oostpoort biedt leerlingen een gemengd theoretische richting aan. Als extra praktisch vak wordt het profiel Dienstverlening en Producten aangeboden.

De Havo-afdeling werkt in de onderbouw met vijf domeinen:

- Mens & Maatschappij
- Mens & Natuur
- Kunst & Cultuur
- Rekenen & Wiskunde
- Sport & Bewegen.

De bovenbouw van de Havo-afdeling biedt alle profielen aan:

- Cultuur & Maatschappij
- Economie & Maatschappij
- Natuur & Gezondheid
- Natuur & Techniek

1.2 Relatie met ondersteuningsplan 2019-2023

Het ondersteuningsprofiel van Montessori lyceum Oostpoort sluit aan bij het ondersteuningsplan 2019 – 2023 van het Samenwerkingsverband. Op het Oostpoort is de mentor de spil in de leerlingbegeleiding/ -ondersteuning. De zorgcoördinator wordt als sterke professional gepositioneerd om te borgen dat de basisondersteuning geboden wordt en dat er een nauwe verbinding is met externe partners wanneer dit nodig is. De nadruk ligt op preventie: het voorkomen van onnodig schoolwisselingen, het organiseren van een soepele overstap (wanneer nodig) en maatwerk om thuiszitters te voorkomen.

De directeur is portefeuillehouder Passend Onderwijs binnen de MSA. Op het Oostpoort zijn twee zorgcoördinatoren werkzaam die actief deelnemen binnen het netwerk van het Samenwerkingsverband. Ook nemen zij actief deel aan kenniskringen en andere vormen van deskundigheidsbevordering.

1.3 Uitgangspunten voor het onderwijs en de ondersteuning

Wij vinden het belangrijk dat er aandacht is voor de eigen ontwikkeling van iedere leerling. Alle leerlingen zijn verschillend en ieder heeft zijn eigen talenten en mogelijkheden. Wij willen de voorwaarden scheppen waaronder leerlingen kunnen leren de eigen mogelijkheden in te zetten voor hun toekomst. Daarom is er goed persoonlijk contact met de leerlingen en geven wij veel begeleiding bij de keuze van de juiste leerweg, sector en vervolgstudie.

Op het Montessori Lyceum Oostpoort streven de medewerkers naar een open en veilig schoolklimaat, waarin de leerlingen en de ouders actief betrokken zijn bij het onderwijs. Daarbij voert de school een beleid waarin gestructureerde leerlingbegeleiding centraal staat.

Wij zien graag dat de leerlingen de school verlaten als zelfbewuste mensen die weten wat ze waard zijn en die in alle opzichten goed toegerust zijn voor hun toekomst.

Zes Montessori karakteristieken

Op het Montessori Lyceum Oostpoort zijn de zes kenmerkende karakteristieken van het Voortgezet Montessori Onderwijs, zoals geformuleerd door de Nederlandse Montessori Vereniging, uitgangspunt voor ons onderwijs. Deze Montessori waarden zijn:

- *Hoofd, hart en handen*: Montessorionderwijs biedt een bredere vorming aan dan alleen gericht op cognitieve doelen en streeft naar verdieping van leren door integratie van hoofd, hart en handen.
- *Leren kiezen*: het is een voorwaarde voor de ontwikkeling van de zelfstandigheid dat leerlingen leren om keuzes te maken.
- *Reflecteren*: reflectie op het leren vormt voor de leerkracht en leerlingen de basis om vast te stellen waar een leerling staat in zijn of haar ontwikkeling en daarnaar te handelen.
- *Sociaal leren*: leerlingen zijn in de leeftijdsfase van het voortgezet onderwijs erg gericht op het sociaal functioneren met leeftijdsgenoten. Het van en met elkaar leren is een belangrijke karakteristiek van VMO-scholen (VMO is de sectie Voortgezet Montessori Onderwijs binnen de Nederlandse Montessori Vereniging, NMV).
- *Samenhang in leerstof*: de nota 'het Montessorionderwijs in de 21e eeuw' geeft aan dat leerlingen werkelijkheidsgebieden moeten onderzoeken. Daarmee worden de grenzen tussen de traditionele vakken overschreden.
- *Binnen en buiten school*: het leren van bekwaamheden en het verwerven van een maatschappelijke rol vindt in en buiten school plaats. Analoog aan de 'oefeningen voor het dagelijks leven' van de Montessori basisschool, schenken VMO-scholen aandacht aan oefeningen voor het maatschappelijk leven.

Uitgangspunten ondersteuning

Het doel van de ondersteuning op het Montessori Lyceum Oostpoort is om zowel didactische- als sociaal-emotionele ondersteuning te geven. De begeleiding van het ondersteuningsteam is gericht op alle leerlingen, zowel reguliere als O- en S- (ISK-)leerlingen, zodat zij uiteindelijk goed in de maatschappij kunnen functioneren.

Er is een ondersteuningsstructuur waarbij het mentoraat de basis vormt en de mentoren, het ondersteuningsteam en de teamleiders samenwerken in een gedeelde verantwoordelijkheid om leerlingen naar de extra ondersteuning te verwijzen die zij nodig hebben. Ouders worden, actief betrokken bij de begeleiding. Vanuit het ondersteuningsteam schakelt de zorgcoördinator, in samenspraak met het ondersteuningsteam, de ouders en de leerling, tweede- en/of derdelijns ondersteuning in. Als het Montessori Lyceum Oostpoort deze zorg zelf niet kan bieden zijn er vele contacten met externe partners en instanties om de juiste hulp of begeleiding in te kunnen zetten. Als zich een crisissituatie voordoet, zal de zorgcoördinator direct zelf actie ondernemen of een externe begeleider inzetten.

2. Overzicht van de ondersteuning

2.1 De kracht van de school

Op het Montessori lyceum Oostpoort werken we vanuit de montessori-visie aan kennis, vaardigheden en aan een zelfbewuste houding. We geloven dat er voor iedere leerling straks een wereld aan mogelijkheden open ligt. Betrokken docenten begeleiden en moedigen leerlingen aan hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Elke klas heeft een mentor die eerste contactpersoon is voor leerlingen en ouders. Mentoren hebben goed zicht op hun leerlingen en wat voor ondersteuning zij nodig hebben. We hebben veel mogelijkheden op het gebied van onderwijsondersteuning. Samen met de leerling en de ouders kijken we wat nodig is en bieden we ondersteuning zoveel als mogelijk op maat. Bij voorkeur in de klas, tijdens de les en zo nodig ook daarbuiten.

2.2 Het ondersteuningsaanbod

Ondersteuning bij taal- en rekenen	Hoe werkt de school hieraan?
Taal	<ul style="list-style-type: none">✓ De leerlingen worden in de lessen op maat bediend op de verschillende gebieden (technisch lezen, begrijpend lezen en spelling).✓ Extra begrijpend lezen in sommige klassen met een basisniveau.✓ Remedial Teaching: technisch lezen, begrijpend lezen en spelling.✓ Remedial Teaching Engels.✓ Huiswerkklas.✓ De school heeft een logopedist in huis.
Dyslexie	<ul style="list-style-type: none">✓ Individuele begeleiding.✓ Leerlingen met dyslexie beschikken over een eigen laptop met toegang tot hulpmiddelen (gericht op dyslexie).✓ De school heeft een protocol dyslexie.✓ De school heeft een dyslexiecoördinator/ specialist.
Rekenen	<ul style="list-style-type: none">✓ Individuele begeleiding van remedial teacher.✓ Huiswerkklas.
Dyscalculie	<ul style="list-style-type: none">✓ Individuele begeleiding van remedial teacher.✓ De school heeft een protocol dyscalculie.✓ De school heeft een dyscalculiecoördinator/ specialist.

Ondersteuning bij intelligentie	Hoe werkt de school hieraan?
Meer- en hoogbegaafdheid	<ul style="list-style-type: none">✓ In de lessen wordt gedifferentieerd (lesstof op niveau aangeboden).✓ De school biedt de mogelijkheid om voor bepaalde vakken examen te doen op een hoger niveau.✓ De school heeft een orthopedagoog in huis die onderzoek kan doen naar het intelligentieprofiel van de leerling en handelingsadviezen kan geven aan het docententeam.
Disharmonische intelligentie	<ul style="list-style-type: none">✓ Bij achterstanden op bepaalde gebieden, wordt ondersteuning geboden zoals hierboven beschreven (onder de kop "ondersteuning bij taal- en rekenen").✓ In de lessen wordt gedifferentieerd (lesstof op niveau aangeboden).

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De school biedt de mogelijkheid om voor bepaalde vakken examens te doen op een ander niveau. ✓ De school heeft een orthopedagoog in huis die onderzoek kan doen naar het intelligentieprofiel van de leerling en handelingsadviezen kan geven aan het docententeam.
--	--

Ondersteuning bij motivatie en leren	Hoe werkt de school hieraan?
Motivatie en concentratie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Er zijn voortgangsbesprekingen waarbij een docententeam kijkt naar een gezamenlijke aanpak. De begeleider Passend Onderwijs kan hierbij ondersteunen door het docententeam handelingsadviezen aan te reiken. ✓ Er is wekelijks een intern ondersteuningsoverleg. Hier wordt in samenspraak met leerling en ouders uitgebreid gekeken naar de hulpvraag van de leerling om tot een passende aanpak te komen. Hierbij is o.a. inzet mogelijk van counselor, begeleider Passend Onderwijs, decaan of Ouder Kind Adviseur.
Studievaardigheden: plannen en organiseren, taakgericht werken	<ul style="list-style-type: none"> ✓ In alle leerjaren zijn er mentorlessen. Onderdeel van deze lessen zijn de studievaardigheden. ✓ In de bovenbouw zijn er naast de mentorlessen ook LOB- lessen (Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding). ✓ Wij hebben een begeleider Passend Onderwijs in huis die de expertise heeft om leerlingen die vastlopen vanwege de beperkte studievaardigheden te begeleiden. De begeleider Passend Onderwijs kan onze docenten ook handvatten aanreiken om leerlingen in de lessen te ondersteunen.

Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren	Hoe werkt de school hieraan?
Sociale vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kanjertraining voor alle eerste klassen (preventief aanbod gericht op voorkomen van pesten). ✓ Begeleiding door docenten op sociale vaardigheden in de groep. ✓ Bij voldoende vraag kunnen wij de Sociale- vaardigheidstraining aanbieden. ✓ Bij enkele individuele vragen kan dit opgepakt worden door mentor, begeleider Passend Onderwijs, counselor of Ouder Kind Adviseur. ✓ Er is wekelijks een intern ondersteuningsoverleg. Hier wordt in samenspraak met leerling en ouders uitgebreid gekeken naar de hulpvraag van de leerling om tot een passende aanpak te komen. Hierbij is o.a. inzet mogelijk van counselor, begeleider Passend Onderwijs, decaan of Ouder Kind Adviseur.
Angst en stemming (incl. faalangst)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bij voldoende vraag kunnen wij een faalangstreductietraining aanbieden. ✓ Individuele begeleiding kan o.a. geboden worden door counselor, begeleider Passend Onderwijs of Ouder Kind Adviseur. ✓ Er zijn korte lijnen met de jeugdarts en andere externe instanties.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Er is wekelijks een intern ondersteuningsoverleg. Hier wordt in samenspraak met leerling en ouders uitgebreid gekeken naar de hulpvraag van de leerling om tot een passende aanpak te komen. Hierbij is o.a. inzet mogelijk van counselor, begeleider Passend Onderwijs, decaan of Ouder Kind Adviseur.
Omgaan met grenzen	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Er zijn duidelijke schoolregels. ✓ Er is directe feedback op gedrag en nauw contact met ouders. ✓ Teamleiders zijn actief betrokken in de eerste lijn (bij de leerlingen en de docenten). ✓ Individuele begeleiding kan o.a. geboden worden door mentor, teamleider, counselor, begeleider Passend Onderwijs of Ouder Kind Adviseur.
Middelengebruik en verslaving	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Preventief worden er voorlichtingslessen gegeven. ✓ De gezondheidsvragenlijst van de GGD wordt aan het begin van het schooljaar afgenomen en geanalyseerd. Zo kan, indien er sprake is van toenemend middelengebruik of veelvuldig gamen, hier een aanpak op gemaakt worden. ✓ Er zijn korte lijnen met externe instanties die de school kunnen ondersteunen bij het aanpakken van middelengebruik en verslaving.

Ondersteuning bij fysieke en zintuiglijke beperkingen	Hoe werkt de school hieraan?
Slechtziendheid, slechthorendheid, motorische beperkingen/ beperkte mobiliteit, beperkte belastbaarheid, chronisch ziek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Er zijn korte lijnen met o.a. de jeugdarts, stichting Thuisonderwijs, het ABC en Visio. ✓ Leerlingen die beperkt mobiel zijn, kunnen gebruik maken van de lift. ✓ Er wordt op maat gekeken, wat er medisch gezien nodig en mogelijk is. ✓ Afhankelijk van de grootte van de beperking wordt door de plaatsingscommissie bekeken of een leerling (op basis van het dossier) plaatsbaar is. Slechthorendheid en slechtziendheid kunnen wij beperkt bedienen, gezien de grootte van de school en het gebouw.

Ondersteuning thuis en vrije tijd	Hoe werkt de school hieraan?
Ondersteuning thuis/vrije tijd	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Huiswerkklas voor de onderbouw. ✓ Er zijn korte lijnen met buurtcentra, Ouder Kind Teams en Ouder Kind Adviseurs. ✓ De school heeft korte lijnen met een intermediair van het Jeugdsportfonds, deze kan leerlingen begeleiden naar een sportclub.

Overige ondersteuning	Hoe werkt de school hieraan?
Nederlands als tweede taal	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Montessori Lyceum Oostpoort heeft een grote ISK- afdeling (Internationale Schakelklassen). Nieuwkomers kunnen bij ons Neder-

	lands leren. Deze expertise 'Nederlands als tweede taal' is ook beschikbaar voor de reguliere afdelingen. Individueel en in groepsverband op alle niveaus.
--	--

3. Intake van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte

Om leerlingen de best mogelijke kans te bieden om zich succesvol te ontwikkelen bij ons op school is het belangrijk om een goede (dossier) analyse te doen bij alle leerlingen die zich bij ons op school aanmelden. Wij hebben een plaatsingscommissie die in ieder geval wekelijks bij elkaar komt en waar alle leerlingen worden besproken. De plaatsingscommissie bestaat uit de volgende leden; Adjunct-directeur, teamleiders, zorgcoördinatoren, ISK-coördinator, decaan en orthopedagoog.

Door elke leerling ook zonder ogenschijnlijke ondersteuningsbehoefte te bekijken en te bespreken hebben we onze leerlingen goed in beeld. We bellen bij bijna alle aanmeldingen de basisschool voor aanvullende informatie, zodat we met alle factoren rekening kunnen houden bij de groepsindeling. Denk aan zaken als leervorderingen, motivatie en werkhouding, fysiek functioneren, ondersteuningsbehoefte, cognitieve capaciteiten, advies van de basisschool, etc. Uiteindelijk zal de plaatsingscommissie op basis van het totale dossier van de leerling een uitspraak doen over het al dan niet plaatsbaar zijn op het Montessori Lyceum Oostpoort. Centraal staan daarbij het belang van de leerling en de mogelijkheden van de school om het ontwikkelingsproces van de leerling te ondersteunen. Wij voeren onze zorgplicht voortkomend uit de wet passend onderwijs op een zorgvuldige wijze uit.

3.1. Intakeprocedure onder-instroom

Bij de toelating van nieuwe leerlingen voor de 1ste klas wordt de Kernprocedure PO- VO gehanteerd. Dit zijn afspraken waaraan alle scholen in Amsterdam zich moeten houden bij de overstap van leerlingen uit het Basisonderwijs naar het Voortgezet Onderwijs.

Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte krijgen een extra intakegesprek of in enkele gevallen kan de leerling een aantal momenten meedraaien in de klas, om zo de ondersteuningsbehoefte te inventariseren en goed in kaart te brengen.

In enkele gevallen achten we een leerling niet plaatsbaar. Deze leerling heeft dan een te grote onderwijs ondersteuningsbehoefte voor onze school. In dat geval gaan wij met de basisschool en de ouders in gesprek over een beter passende school. Dit vraagt een zorgvuldige aanpak. Naast een persoonlijk gesprek ontvangen ouder(s)/ verzorger(s) ook een schriftelijk bericht met daarin nogmaals de motivatie en het advies toegelicht. Als het mogelijk is wordt er ook al direct een intake georganiseerd op de betreffende andere school. In de meeste gevallen is dit een zorglocatie of een school die een kans-klas heeft voor leerlingen met een advies tussen praktijkonderwijs en basisberoepsgerichte leerweg.

Wanneer een leerling wordt geplaatst vormt de informatie vanuit de intakeprocedure de basis voor het plan van aanpak van de leerling. De verdere uitwerking en uitvoering hiervan ligt bij het docententeam. De mentor heeft hierin de regie, de teamleider ziet toe op de uitvoering en evaluatie en het ondersteuningsteam kan een ondersteunende of uitvoerende rol hebben in het plan van aanpak. Twee keer per jaar is er gelegenheid voor docenten om hun deskundigheid op het gebied van planmatig werken te verbeteren of uit te breiden.

3.2. Intakeprocedure zij-instroom

Bij toelating van leerlingen van een andere school wordt de procedure Schoolwisseling VO-VO van het Samenwerkingsverband gehanteerd. Deze procedure omvat een tijdpad met stappenplan, een uitgewerkte procedurebeschrijving en het schoolwisselaarsformulier.

De teamleiders zijn verantwoordelijk voor de nieuwe aanmeldingen. De decaan heeft een ondersteunende rol bij het opvragen van alle benodigde gegevens. Ook bij zij-instroom leerlingen willen we middels een uitgebreide dossieranalyse een goede inschatting maken of de leerling voldoende kans heeft om zich succesvol te ontwikkelen op onze school. De teamleiders voeren een intakegesprek, eventueel samen met een functionaris van het ondersteuningsteam. De informatie uit de dossieranalyse en het intakegesprek is de basis voor het plan van aanpak.

Het wel of niet plaatsen van leerlingen is een besluit van de plaatsingscommissie op basis van een uitgebreide dossieranalyse.

Een leerling kan ook afgewezen worden:

- Wanneer er geen plek is in de gevraagde richting of leerjaar.
- Indien erbij afstroom niet aangetoond kan worden dat er gerichte ondersteuning is geboden.
- Indien er bij gedrag of werkhoudingsproblemen geen interventies zijn ingezet.
- Wanneer een leerling kan doubleren op de school van herkomst.

3.3. Intakeprocedure voor de ISK- afdeling

Bij inschrijving in de gemeente Amsterdam biedt Leerplicht nieuwkomers (leerlingen van 12 tot 18 jaar, met inbegrip van de Surinaamse- en Antilliaanse leerlingen) de keus om zich bij het Mundus College of het Montessori Lyceum Oostpoort aan te melden. De aangemelde leerlingen worden bij ons getest. Dit gebeurt middels een intelligentie-, reken-, en leesvaardigheidstest. Als het nodig is kan het niveau van het Nederlands verder getest worden. De leerlingen voor de ISK komen, afhankelijk van het niveau (en de leeftijd), in een VMBO- of HAVO-/VWO- of MBO-stroom. Middels diverse schakeltrajecten wordt geprobeerd de leerling zo snel mogelijk naar een reguliere klas te krijgen.

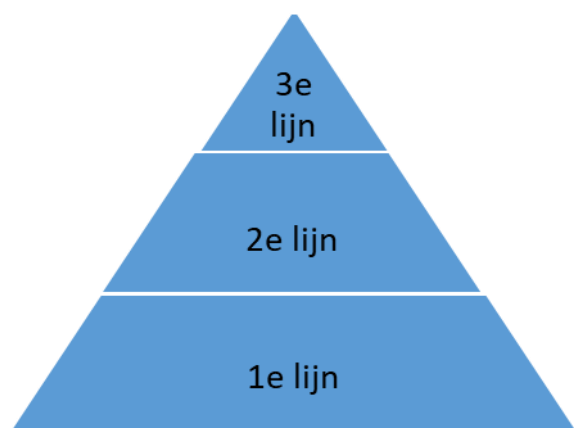
Leerlingen die na het testen recht hebben op een toelaatbaarheidsverklaring voor praktijkonderwijs kunnen onderwijs volgen op het LUCA, school voor praktijkonderwijs. Met het LUCA zijn afspraken gemaakt over de opvang van deze leerlingen.

Leerlingen met een VWO-profiel blijven 1 of 2 jaar op het Montessori Lyceum Oostpoort in een schakeltraject en stromen, wanneer er nog geen klas is op ons eigen school, uit naar VWO op het Metis of het Montessori Lyceum Amsterdam. ISK-leerlingen met een VMBO-niveau blijven over het algemeen 2 tot 3 jaar in de ISK en stromen in leerjaar 3 in de reguliere VMBO-route in. Met het ROC bestaan goede afspraken over doorstroming naar niveau 1/2/3/4/ wanneer leerlingen 16 jaar of ouder zijn.

3.4. Leerwegondersteuning

Een aantal leerlingen op het Montessori Lyceum Oostpoort komt in aanmerking voor een leerwegondersteuning. Zowel de leerlingen in de reguliere VMBO-afdeling als de leerlingen in de ISK-afdeling komen in aanmerking voor leerwegondersteuning vanwege leerachterstanden. Mede daarom is het belangrijk de school ondersteuning rondom leerlingen goed organiseert en dat de geboden ondersteuning goed aansluit bij het reguliere onderwijsproces. Binnen het ondersteuningsteam kan er op veel aspecten ondersteuning geboden worden vanuit de leerwegondersteuning. Ook zijn er korte lijnen met externe instanties.

4. Organisatie van de ondersteuning

4.1. Ondersteuning in de eerste lijn

De mentor is de centrale persoon in de 1ste lijns ondersteuning. Als er problemen zijn bij een leerling, op het gebied van leren, gedrag, sociaal-emotioneel of anderszins, is het eerste overleg hierover met de mentor. Het proces van doorgeleiding van de 1^e lijn naar de 2^e lijn wordt bewaakt door de teamleider en de zorgcoördinator.

Preventie en signalering

Taal en rekenen

Om de ondersteuning op het gebied van taal en rekenen aan te laten sluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen doen we bij de eerste klassen in oktober een 0-meting. Op grond van de resultaten wordt er een inhoud van de lessen aangepast waar nodig. Ook wordt er gekeken welke leerling extra ondersteuning nodig heeft, in de klas of in de vorm van remedial teaching buiten de klas. In juni wordt de 1-meting afgenomen om te kijken naar de vorderingen en de verdere stappen voor het tweede schooljaar. Eind tweede jaar is de 2-meting en eind derde jaar de 3-meting. Afhankelijk van de resultaten worden telkens per groep en per individuele leerling gekeken wat er noodzakelijk is. Zo is er na ieder rapport een leerlijnbespreking voor de vakken Nederlands, Engels en Wiskunde. Aan de hand van deze bespreking tussen vakleerkracht, vakspecialist en teamleider kan extra ondersteuning of RT ingezet worden.

Pedagogisch klimaat

Kernteams van docenten spelen een grote rol in de omgang met leerlingen en elkaar. Kernteams zijn geformeerd rondom een aantal klassen. Hierdoor hebben leerlingen te maken met een beperkt aantal docenten. De kernteams en de mentoren hebben een primaire taak bij de leerlingenzorg en begeleiding. Het ondersteuningsteam zorgt voor ondersteuning van leerlingen.

Betrekken medewerkers

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders en voert het beleid van het kernteam uit binnen de klas. Mentoren begeleiden in de meeste gevallen de leerlingen gedurende twee jaar zowel in de onderbouw als in de bovenbouw.

De mentor (in alle leerjaren) is op de hoogte van de resultaten van zijn mentorleerlingen, biedt hulp bij eenvoudige huiswerkproblemen, geeft loopbaanbegeleiding, geeft stagebegeleiding, onderhoudt contacten met de ouders en begeleidt zijn leerlingen op persoonlijk en sociaal vlak. De mentor is voor leerling en ouder altijd het eerste aanspreekpunt. Een mentor spreekt zijn mentorleerlingen en

hun ouders geregeld en minimaal 3 keer per jaar tijdens het uitdelen van het rapport. De Cal-medewerker (contactpersoon anderstalige leerlingen) kan hierbij ondersteunen als het gaat om anderstalige ouders of bij cultuurspecifieke onderwerpen. De mentor wordt ondersteund door de teamleider of zorgcoördinator bij complexere situatie aangaande extra ondersteuning.

Als de leerling specifieke hulp of begeleiding nodig heeft, wordt deze leerling in de voortgangsbespreking besproken en/of meldt de mentor deze leerling aan voor het intern ondersteuningsteam overleg.

Handelingsgericht werken/groepsplannen

Op het Montessori Lyceum Oostpoort hebben we de afspraak dat de mentor voor leerlingen die dreigen af te stromen of kunnen opstromen en leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte een ontwikkelingsperspectief maakt.

We voeren alle leerlingbespreking op een planmatige en handelingsgerichte manier. Het format voortgangsbespreking, aanmeldformulier IOT en het ontwikkelingsperspectief komt qua inhoud overeen met elkaar. In alle gevallen begin je met het signaal, een sterkte en zwakteanalyse, doelen, aanpak en evaluatie. Dit dwingt ons om op alle niveaus handelingsgericht te werken. Naast het plan van aanpak en het ontwikkelingsperspectief werken we in veel gevallen ook met een klassenscan. Dit is een eenvoudige weergave van een groepsplan. Zo kan de docent in een oogopslag zien wie wat nodig heeft in de betreffende klas.

Intern Overleg

De eerste stap in het signaleren van een ondersteuningsbehoefte is de voortgangsbespreking. Deze wordt 5 keer per jaar gevoerd met alle docenten van de betreffende klas of leerling. De teamleider zit deze vergadering voor en ziet toe op het handelingsgericht werken en het doorgeleiden van leerlingen met een grotere ondersteuningsbehoefte naar de 2^e lijn. Er wordt planmatig genotuleerd in het leerlingvolgsysteem (Magister).

Wanneer een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan men in de eerste lijn kan bieden, meldt de mentor de leerling in overeenstemming met leerling en ouders aan voor het intern ondersteuningsteam overleg. Dit aanmeldformulier is net als het voortgangsbesprekingsformulier planmatig opgesteld. De teamleider brengt de leerling in tijdens het overleg. Het ondersteuningsteam doet een voorstel of geeft een advies wat de mentor terugkoppelt aan de leerling en de ouder(s)/ verzorger(s)

Contact met ouders

Ouder(s)/ verzorger(s) komen drie keer per schooljaar het rapport ophalen. Ook hebben ouder(s)/ verzorger(s) de inloggegevens van Magister (leerlingvolgsysteem) waarin zij naast de presentie, ook de cijfers en het huiswerk van hun leerlingen kunnen volgen. Ouders worden hier gedurende het jaar ook toe aangemoedigd door de mentor, omdat het voor de leerling belangrijk is dat ouders betrokken zijn bij hun schoolloopbaan. Aan het begin van het schooljaar wordt er voor de eerste klassen en de ISK-klassen een ouderavond georganiseerd waarbij ze informatie krijgen over het leerjaar van hun kind en daarnaast kennis kunnen maken met de mentor.

Ouder(s)/ verzorger(s) worden betrokken bij het opstellen van een plan van aanpak of ontwikkelingsperspectief. Ouder(s)/ verzorger(s) dienen hiermee in te stemmen. Dit gebeurt onder andere door het laten ondertekenen van het ontwikkelingsperspectief door ouder(s) of verzorger(s). Aanmeldingen voor het ondersteuningsteam worden vooraf besproken met ouders en dan wordt er ook gevraagd wat de visie van de ouders is. 'Wat zien zij als een oplossing of een aanpak voor het probleem'. Na de bespreking in het IOT krijgen ouder(s)/ verzorger(s) altijd een terugkoppeling.

Leerlingvolgsysteem

Wij maken gebruik van Magister als leerlingvolgssysteem. Zoals hierboven beschreven staat, hebben ouders toegang tot bepaalde delen van dit systeem. Zo kunnen zij het rooster, het huiswerk, de presentie en de cijfers zien. Van het presentieoverzicht is ook af te leiden of leerlingen uit de les zijn gestuurd, hun huiswerk niet hebben gemaakt of hun schoolspullen zijn vergeten. Op aanvraag kunnen ouders (of leerlingen van 18 jaar en ouder) inzage krijgen in het gehele dossier.

Naast bovenstaande, staan in deze dossier ook informatie van de voorgaande school, de testgegevens (denk bijvoorbeeld aan CITO-uitslagen), incidenten/ schorsingen, ontwikkelingsperspectieven, verslagen van de voortgangsbesprekingen en oudergesprekken. Ook de verslagen van de IOT-aanmeldingen en daaruit voortkomende analyses, interventies en evaluaties staan hier beschreven.

Preventieve aanpak bij schoolverzuim

Ongeveer tweemaal per jaar vindt er door Bureau Leerplicht een koppentelling plaats. Ook geven zij op aanvraag voorlichting in klassen waarbij het verzuim hoog dreigt te worden/ is.

Mentoren houden het overzicht over de absentie door regelmatig in het registratiesysteem te kijken. Naar aanleiding van hun bevindingen ondernemen zij actie. Denk aan het aanspreken van de leerling op verzuimgedrag en het naar huis bellen om de reden van het verzuim te achterhalen.

Wanneer leerlingen 3 keer of meer te laat zijn gekomen of een lesuur ongeoorloofd hebben gemist, halen zij de gemiste tijd in de inhaalklas in. Leerlingen die 6 keer te laat zijn geweest of 6 lessen ongeoorloofd hebben gemist krijgen een waarschuwingsbrief van de verzuimcoördinator. Naast wettelijk verzuim, worden leerlingen ook gemeld bij zorgelijk verzuim (ongeacht het aantal gemiste lessen) en beginnend verzuim (9 uur absent en/ of 12 keer te laat vanaf begin schooljaar). Bij het melden van het verzuim houden wij de richtlijnen van de MAS (Methodische Aanpak Schoolverzuim) aan.

Om te voorkomen dat leerlingen die niet gemotiveerd zijn voor school of om niet medische redenen wegluchten in ziekteverzuim zijn hierover afspraken gemaakt met Bureau Leerplicht, de GGD en de school. Samen met de GGD proberen wij ziekteverzuim preventief aan te pakken a.d.h.v. de M@ZL-methode.

4.2. Ondersteuning in de tweede lijn

Het Montessori Lyceum Oostpoort heeft een uitgebreid ondersteuningsteam. Het ondersteuningsteam heeft een ondersteunende en adviserende taak. Leerlingen kunnen overigens ook zelfstandig in contact treden met leden van het ondersteuningsteam. Voor zowel de onder- als de bovenbouw is er een aparte zorgcoördinator. De zorgcoördinator bewaakt en coördineert het planmatig handelen in de 2de lijn en de vroegtijdige doorgeleiding naar de 3de lijn. De eindverantwoordelijke en leidinggevende van het ondersteuningsteam is de directeur. Een keer per maand is er overleg tussen de zorgcoördinatoren en de directie over de ondersteuning in de school.

Doorgeleiden van de eerste naar de tweede lijn

Gedurende het schooljaar kunnen de mentoren leerlingen (via de teamleiders) aanmelden bij de zorgcoördinator voor eventuele specifieke zorg en begeleiding (een IOT-aanmelding). Voorafgaand aan de aanmelding zijn deze leerlingen vaak besproken tijdens de leerlingbespreking van het kernteam en met de teamleider.

De zorgcoördinator

De belangrijkste taak voor de zorgcoördinator is het coördineren van de binnengekomen IOT- en ZAT-aanmeldingen en de afhandeling hiervan. De zorgcoördinator stuurt het ondersteuningsteam aan en ontwikkelt samen met het ondersteuningsteam en de directie nieuw zorgbeleid.

De zorgcoördinator kan noodzakelijke externe hulp inzetten voor leerlingen en is hiervoor dan ook de contactpersoon naar buiten toe en beantwoordt vragen van externe hulpverleners/medewerkers over leerlingen. De zorgcoördinatoren zijn tevens de contactfunctionaris Kindermishandeling en zorgen dat de meldcode kindermishandeling wordt doorlopen. Er wordt gewerkt met een jaarplanner waarin de activiteiten met betrekking tot de ondersteuning wordt beschreven. Aan het einde van het schooljaar maken de zorgcoördinatoren een jaarverslag van de ondersteuning waarin zowel kwantitatief als kwalitatief wordt geëvalueerd.

Opstellen van ontwikkelingsperspectiefplannen

Op het Montessori Lyceum Oostpoort hebben we de afspraak dat de mentor voor leerlingen die dreigen af te stromen of kunnen opstromen en leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte een ontwikkelingsperspectief maakt. Gaandeweg het jaar kan het zijn dat leerlingen dreigen af te stromen vast te lopen of zelfs vroegtijdig uit te stromen. Wanneer de eerste signalen zich voordoen gaat de mentor aan de slag met een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Er wordt dan vaak in overleg met het team, de teamleider en/of de zorgcoördinator doelen opgesteld en een aanpak geformuleerd. Op deze doelen en aanpak wordt dan regelmatig, in ieder geval per periode, geëvalueerd. Mentoren zijn verantwoordelijk voor het opstellen en bespreken van het OPP. De zorgcoördinator kan hierin een ondersteunende rol spelen.

Betrekken van medewerkers

Op het Montessori Lyceum Oostpoort zijn verschillende medewerkers verbonden aan het ondersteuningsteam. Alle vragen die de 1ste lijn overstijgen gaan via het IOT-overleg. Zo borgen wij dat er een goede analyse plaatsvindt en er handelingsgericht gewerkt wordt. Ook is het een goed moment om te zien of ouders en leerling voldoende zijn betrokken bij de hulpvraag. Wanneer er sprake is van een acuut probleem is er altijd een mogelijkheid om snel te schakelen via de zorgcoördinator of de teamleiders. Inzet van de 2de lijnsondersteuning is snel mogelijk. Denk hierbij aan begeleiding door de counselors, begeleider Passend Onderwijs, logopedist of het inzetten van de orthopedagoog.

Intern overleg

Een keer per week vindt het Interne ondersteuningsteam overleg (IOT) plaats waarbij de aanmeldingen in behandeling genomen worden. De zorgcoördinator maakt de agenda en de teamleider zit dit overleg voor. Bij het IOT zitten de teamleiders, de orthopedagoog, de counselors, zorgcoördinatoren en op aanvraag kan ook de Ouder Kind Adviseurs, de veiligheidscoördinator of de begeleider Passend Onderwijs aansluiten. De Ouder Kind Adviseur neemt alleen deel wanneer hier toestemming voor is. Gezamenlijk wordt bepaald welke zorg de ingebrachte leerling nodig heeft en wie er mee aan de slag gaat (de casemanager). Daarnaast hebben de casemanagers 1 keer in de 6 weken een IOT- follow-up overleg met de zorgcoördinator. De zorgcoördinator bespreekt dan met de diverse casemanagers de leerlingen van de IOT-lijst; de voortgang van de casus en welke vervolghulp er eventueel ingezet moet worden. Hier kan ook besproken worden of het inzetten van de 3de-lijns hulp al gewenst is. Overigens kan een leerling ook opnieuw door de casemanager in het IOT-overleg ingebracht worden om te kijken of inzet van de 3de lijn al gewenst is.

Contact met ouders

Alle IOT-leerlingen komen op de IOT-lijst, het totaaloverzicht van de leerlingen in de zorg. Daarnaast vindt uiteraard registratie van de aanmelding en het vervolg hierop in het leerlingvolgsysteem Magister plaats. Zodra de leerling besproken is in het IOT-overleg, laat de zorgcoördinator de vervolggacties en de naam van de casemanager weten aan de mentor. Deze koppelt dit ook terug naar de leerling en de ouders. Deze informatie is ook terug te vinden in het leerlingvolgsysteem.

4.3. Ondersteuning in de derde lijn

Het Oostpoort heeft een breed intern ondersteuningsteam. Hierdoor is er veel expertise in de school aanwezig. Echter het blijft noodzakelijk om met externe partners samen te werken wanneer wij het over leerlingenzorg hebben. Een goede afstemming is noodzakelijk zodat er niet langs elkaar heen wordt gewerkt.

Doorgeleiden van de tweede naar de derde lijn

Wanneer er in het IOT- of ZAT-overleg in samenspraak met ouders en leerling is besloten dat er andere of intensievere hulp nodig is dan de school kan bieden, wordt er ter plekke besproken wie de doorverwijzing op zich neemt, coördineert en wanneer er geëvalueerd wordt. In de meeste gevallen zal de Ouder Kind Adviseur de doorverwijzing samen met de zorgcoördinator realiseren. De Ouder Kind Adviseur biedt de nodige hulpverlening en is verantwoordelijk en gemachtigd om leerlingen en/of gezinnen te verwijzen naar verdere hulpverlening als het voor hen te intensief of complex is. De Ouder Kind Adviseur stemt dit (naast de ouder(s) en leerling) altijd af met de zorgcoördinator en de mentor (indien ouder(s) en leerling hier ook toestemming voor hebben gegeven). Er wordt dan ook afgesproken wie de contactpersoon vanuit school is voor de externe hulpverlening.

Wanneer externe hulpverlening loopt is de mentor opnieuw de spil, deze onderhoudt contact met betrokken hulpverleners en registreert de terugkoppelingen in Magister. De zorgcoördinator kan bij meer complexe zaken betrokken worden en enkele van deze taken tijdelijk overnemen.

Betrekken medewerkers

Mentoren hebben in eerste instantie contact met externe hulpverleners wanneer deze betrokken zijn, omdat zij het meeste informatie kunnen geven over het functioneren van een leerling. In een aantal gevallen kan de zorgcoördinator hierin ondersteunen. Wij hebben veel contacten met externe instanties in de omgeving. Waaronder het jongerenwerk, jeugd geestelijke gezondheidszorg, de gemeente en de jeugdbescherming.

Contact met ouders

Juist in de fase waarbij externe hulpverleners zijn betrokken is afstemmen in bijzijn van leerling en ouders noodzakelijk. We proberen dan ook altijd besprekingen met externe medewerkers met leerling en ouders te doen, ter plekke maken we een gezamenlijk plan van aanpak. Bij het uitwisselen van informatie met externe instanties zorgen wij altijd dat er expliciet toestemming is van ouders.

Extern overleg

Drie keer per jaar komt het Zorg- en Advies Team (ZAT) bij elkaar. Hierin zitten naast vertegenwoordigers van het ondersteuningsteam, ook de teamleiders onder- en bovenbouw en externe partners, te weten de schoolarts, Ouder Kind Adviseur en de leerplichtambtenaar. De leden kunnen een individuele leerling inbrengen ter bespreking. Hierbij wordt dan expliciet toestemming gevraagd aan ouders en leerling om hen te bespreken in een overleg met externe functionarissen. Omdat de werkwijze, afhandeling en registratie verder identiek zijn aan de route van het IOT, wordt hier weinig gebruik van gemaakt. De ZAT-overleggen worden ook gebruikt om de onderlinge samenwerking te evalueren en voor deskundigheidsbevordering.

Inzetten van expertise in en buiten school

Ook buiten de ZAT-bijeenkomst zijn er vaste overlegmomenten met de externe ZAT-partners. Zo is er één keer in de twee weken een vast overlegmoment met de leerplichtambtenaar. Naast deze vaste overlegmomenten schuift de leerplichtambtenaar ook regelmatig aan bij gesprekken met ouder(s)/verzorger(s), leerlingen en andere externe hulpverleners op school. De schoolarts is wekelijks in de school aanwezig. Op deze momenten is er ook mogelijkheid tot overleg of voor terugkoppeling. Ook de schoolarts sluit aan bij oudergesprekken, indien dit wenselijk is. Verder is er nauw contact tussen de veiligheidscoördinator en de buurtregisseur.

Vanuit het Samenwerkingsverband zijn er bovenschoolse voorzieningen beschikbaar, waar ook wij af en toe gebruik van maken. Zo kunnen we gebruik maken van een Top traject, het VO-basculé team of in enkele gevallen maken wij ook gebruik van de mogelijkheid om een toelaatbaarheidsverklaring voor het Speciaal Voortgezet Onderwijs (VSO) aan te vragen. Ook vragen wij wel advies aan het Onderwijsschakelloket over leerlingen en het inzetten van alternatieve onderwijsplekken. Wanneer de begeleiding vanuit de eerste en tweede lijn in combinatie met begeleiding van externe partijen toch nog onvoldoende blijkt, zullen wij in samenspraak met ouders, leerling en externe partijen een aanvraag doen voor een bovenschoolse voorziening of toelaatbaarheidsverklaring VSO.